

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrabovka

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrabovka 2014 – 2020

masvrsatec@masvrsatec.sk
+421 (0) 32 64 01 072

Analytická časť

Formulár č. A 1 - Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Zdravotníctvo	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Sociálna starostlivosť	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk

Časť A I: Analýza vonkajšieho prostredia

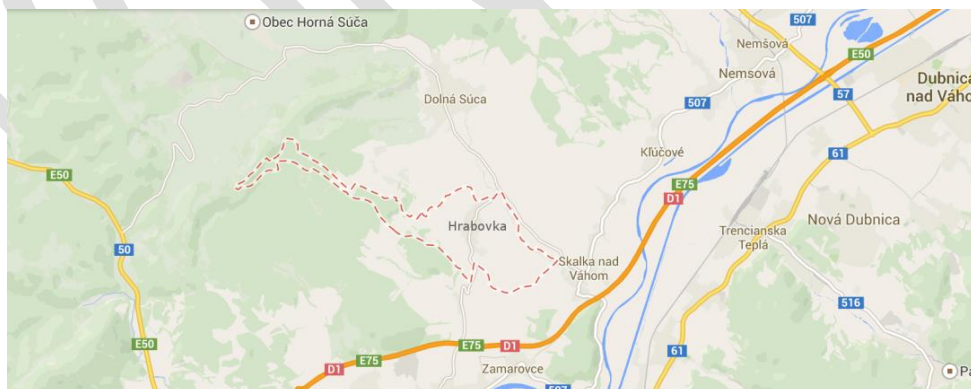
Analýza silných a slabých stránok obce Hrabovka

I. Geografická poloha a prírodný potenciál obce

1. Geografická poloha obce

Obec Hrabovka sa rozprestiera na sever od mesta Trenčín v predpolí Bielych Karpát na terénnej vlně oddeľujúcej Orechovskú dolinu od doliny Súčanskej. Vzhľadom na svoje prírodné danosti je v katastri obce dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu. Hrabovka je vzdušnou čiarou vzdialená od mesta Trenčín 4,5 km a cestná vzdialenosť cez obec Skalka nad Váhom je 7 km. Kataster Hrabovky susedí s obcami Skalkou nad Váhom, Zamarovcami, Trenčínom a Dolnou Súčou. Obcou prechádza cesta III. triedy, ktorá spája okresné mesto Trenčín s obcami Dolná a Horná Súča. Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec výhodnú polohu vzhľadom k diaľnici D1, ktorá je od územia obce vzdialená 5 km. Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Trenčín a Trenčianskeho samosprávneho kraja. Sídlo matričného úradu pre obyvateľov Hrabovky sa nachádza v obci Dolná Súča a sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru v meste Nemšová. Ostatné úrady a inštitúcie sa nachádzajú v okresnom meste.

Mapa 1: Geografická poloha obce Hrabovka

II. Obyvateľstvo

1. Demografický vývoj

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Hrabovka do skupiny malých obcí. Celkový počet obyvateľov v obci má medziročne klesajúcu tendenciu. Vzhľadom na nedostatok pracovných

príležitostí sa obec stretáva s odchodom mladých a vzdelaných ľudí. Počas sledovaného obdobia má v členení podľa pohlavia prevahu ženská zložka populácie. V prvej polovici sledovaného obdobia bol tento rozdiel zanedbateľný, až posledné dva roky presiahol hodnotu 10 obyvateľov.

Tabuľka 1: Demografický vývoj v obci v rokoch 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Narodení	3	7	2	3	2	0
Zomrelí	7	4	0	7	11	6
Demografické saldo	-4	3	2	-4	-9	-6
Priťahovaní	3	9	8	4	5	8
Vystťahovaní	5	8	11	9	6	6
Migračné saldo	-2	1	-3	-5	-1	2
Celkový prírastok/úbytok	-6	4	-1	-9	-10	-4

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

Počas rokov 2008 – 2013 má demografické saldo klesajúcu tendenciu. Od roku 2009 sa celkový počet obyvateľov každým rokom znižuje, pričom najvyšší počet bol zaznamenaný práve v roku 2009. V tomto roku bol zaznamenaný aj najvyšší počet novonarodených detí, až 7, pričom do roku 2013 sa v obci nenarodilo ani jedno dieťa. Pomer novonarodených a zomrelých občanov je nevyrovnaný, od roku 2011 sa počet zomrelých v obci v pomere k narodeným občanom zvyšuje. Celkový prírastok obyvateľov v obci od roku 2010 vykazuje záporné hodnoty.

2. Veková štruktúra

Vo vekovej štruktúre obce Hrabovka prevládajú obyvatelia v produktívnom veku, ktorí tvoria stabilný podiel z počtu obyvateľov približne 62 %. Taktiež počty obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom sú charakteristické stabilnými hodnotami. Nepriaznivým faktorom v obci Hrabovka je starnutie obyvateľstva, teda vysoký podiel poproduktívneho obyvateľstva vzhľadom k obyvateľstvu predproduktívnemu. V roku 2012 mala obec iba 48 občanov v predproduktívnom veku a až 110 občanov vo veku poproduktívnom. Nepriaznivou skutočnosťou bol zvyšujúci sa index starnutia najmä v rokoch 2009 a 2010. V rokoch 2011 a 2012 vykazuje index starnutia stabilnejšie hodnoty.

Výraznou demografickou skutočnosťou je pretrvávajúci nepomer medzi mužskou a ženskou populáciou v poproduktívnom veku. Ženy v poproduktívnom veku predstavujú viac ako dvojnásobok počtu mužov, počas celého sledovaného obdobia.

Tabuľka 2: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2008 - 2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov celkom	440	444	443	429	419	415
Predproduktívny vek - muži (0 –14r.)	25	29	27	21	20	21
Predproduktívny vek - ženy (0– 14r.)	32	31	28	30	28	28
Produktívny vek - muži (15 – 59 r., resp. 15 – 64r.*)	161	159	157	167 *	163 *	160 *
Produktívny vek - ženy (15 – 54 r., resp. 15 – 64r.*)	124	122	122	144 *	145 *	145 *
Poproduktívny vek - muži (nad 60 r., resp. 65 r.*)	28	31	35	22 *	21 *	21 *
Poproduktívny vek - ženy (nad 55 r., resp. 65 r.*)	70	72	74	45 *	42 *	40 *
Index starnutia	171,93	171,67	198,18	131,37	131,25	124,49
Priemerný vek u mužov	36,90	37,08	38,50	39,22	39,29	39,78
Priemerný vek u žien	42,31	42,56	43,81	44,00	43,87	43,55

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

* Z nariadenia EÚ od roku 2011 existujú novo definované ekonomické vekové skupiny:

- predproduktívny vek (0 - 14 rokov) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne
- produktívny vek (15 - 64 rokov) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna
- poproduktívny vek (65 rokov a viac (65+)) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

3. Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva každej obce poskytuje možnosti k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a vplýva na hospodársku aktivitu obce, predovšetkým záujem o samostatné podnikanie. Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov z dňa 21. 5. 2011 je vzdelanostná štruktúra obce nasledovná:

Tabuľka 3: Vzdelanostná štruktúra obce Hrabovka v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Základné	18	39	57

Učňovské (bez maturity)	58	40	98
Stredné odborné (bez maturity)	28	18	46
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	8	8	16
Úplné stredné odborné (s maturitou)	43	43	86
Úplné stredné všeobecné	2	7	9
Vyššie odborné vzdelanie	4	4	8
Vysokoškolské bakalárske	4	4	8
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	12	15	27
Vysokoškolské doktorandské	1	2	3
Vysokoškolské spolu	17	21	38
Bez školského vzdelania	24	30	54
Nezistené	12	11	23
Úhrn	214	221	435

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

V roku 2011 predstavoval podiel občanov s učňovským vzdelaním bez maturity 33 % obyvateľstva. Obyvatelia so stredným vzdelaním s maturitou predstavovali 27 %. Vysokoškolsky vzdelaných ľudí bolo v obci v roku 2011 38. Medzi obyvateľmi, ktorí majú ukončené len základné vzdelanie dominujú ženy, rovnako ako aj je v obci vyšší počet vysokoškolsky vzdelaných žien. Medzi obyvateľmi s učňovským vzdelaním bez maturity prevládajú muži. Nepriaznivým faktorom je odchod mladých a vzdelaných ľudí, nakoľko nedostatočný počet pracovných miest v obci nepokrýva dopyt vzdelaných ľudí.

III. Analýza ekonomickej štruktúry a ekonomický rozvoj

1. Ekonomická štruktúra obce

Podľa stavu zápisov v Obchodnom registri SR a registrácie na Živnostenskom úrade SR k 30. 4. 2014 je na území obce registrovaných:

- 6 spoločností s ručením obmedzeným (pričom ale prevádzky na území obce nemajú),
- 3 fyzické osoby – živnostníci.

Prieskum verejnej mienky, uskutočnený v obci Hrabovka ukázal, že obyvateľom obce na viac chýba lekáreň (21 % opýtaných), kaderníctvo / holičstvo (14 %) a reštauračné zariadenia (11% respondentov). Hoci obyvatelia obce považujú ponuku služieb v obci za nie celkom dostačujúcu, obec momentálne nemá priestory podmienky pre podporu prevádzok poskytujúcich tovary a služby.

2. Ekonomická aktivita obyvateľstva

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti znázorňuje nasledujúca tabuľka. Údaje pochádzajú z posledného sčítania obyvateľstva, domov a bytov z roku 2011.

Tabuľka 4: TOP 5 odvetví ekonomickej činnosti aktívneho obyvateľstva obce Bolešov

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	10	12	22	19
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	11	8	19	16
Vzdelávanie	6	8	14	13
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	7	13	12
Pozemná doprava a doprava potrubím	7	1	8	6
Spolu vrátane nepublikovaných odvetví	127	97	224	194

Zdroj: ŠÚ SR – KS Trenčín

Z najmenej zastúpených ekonomických odvetví, v ktorých pracuje ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Hrabovka je to predovšetkým lesníctvo a ťažba dreva, výroba a spracovanie kovov, zber, spracúvanie a likvidácia odpadov a poštové a administratívne služby. Počet evidovaných nezamestnaných v obci mal v rokoch 2009 – 2013 mierne klesajúcu tendenciu. Najvyšší počet nezamestnaných zaznamenala obec v roku 2009, najmenej ľudí bez práce bolo v obci v roku 2012. Z dostupných informácií môžeme konštatovať, že v obci bol v sledovanom období zakaždým väčší počet nezamestnaných žien ako mužov.

Tabuľka 5: Počet evidovaných nezamestnaných v obci Hrabovka

	muži	ženy	spolu
2009	11	14	25
2010	9	13	22
2011	8	9	17
2012	3	12	15
2013	4	14	18

Zdroj: ÚPSVaR Trenčín

IV. Analýza sociálnej infraštruktúry

1. Domový a bytový fond

Prevažnú väčšinu domového fondu v obci predstavujú domy v osobnom vlastníctve občanov. Obec má vo svojom vlastníctve iba 2 ostatné budovy, a to budovu Obecného úradu a budovu Domu smútku. Obec sa dlhodobo stretáva s problémom neobývaných rodinných domov, a to predovšetkým v centre obce. Na druhej strane, podľa prieskumu verejnej mienky považujú obyvatelia (61%) podporu individuálne bytovej výstavby od obce za nedostatočnú. V katastri obce sa nachádza dostatok priestorov pre budovanie IBV, problémom však bývajú nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom. V obci sa nenachádzajú žiadne nájomné bytové jednotky, 91% opýtaných obyvateľov o nájomné bývanie ani nemá záujem.

Domový a bytový fond v obci je nasledovný:

153 rodinných domov	124 domov trvalo obývaných
	29 domov trvalo neobývaných
	4 domy určené na rekreáciu
150 bytových jednotiek	130 bytových jednotiek trvalo obývaných
	19 bytových jednotiek trvalo neobývaných

2. Školstvo, zdravotníctvo, sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne školské ani zdravotné stredisko. Vzhľadom na svoju výhodnú geografickú polohu a blízkosť ku krajskému mestu, navštevujú školopovinné deti školské zariadenia v meste Trenčín, prípadne v obciach Dolná Súča či Skalka nad Váhom. Obyvatelia navštevujú obvodného lekára v Dolnej Súči, a predovšetkým v meste Trenčín. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Trenčíne a je vzdialená 7 km. Pohotovosť sa nachádza v Trenčíne a RZP do obce príde do 10 minút po privolaní. V rámci sociálnej starostlivosti využívajú starší občania možnosti krajského mesta, keďže obec Hrabovka nemá vlastné sociálne zariadenie, ktoré by poskytovalo opatrovateľské služby. Obec by v budúcnosti mala záujem zapojiť sa do spolupráce pri poskytovaní služieb pre starších občanov v pohodlí ich domova s okolitými obcami a požiadať o dotáciu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V. Analýza technickej infraštruktúry

1. Energetické siete

Elektrická energia

Rozvody elektrickej energie sú zrealizované po celej obci, sú prevažne nadzemného charakteru a ich dĺžka je 2,4 km. Verejné osvetlenie v obci je zrealizované na stožiaroch elektrických rozvodov. Osvetlenie prešlo čiastočnou rekonštrukciou, prebehla výmena celkovo 30tich žiaroviek z celkového počtu 45 kusov. Aj napriek tejto výmene si 71% obyvateľov obce myslí, že verejné osvetlenie potrebuje rozľahlejšiu rekonštrukciu. Rekonštrukcia verejného osvetlenia je jednou z priorit obce aj v nasledujúcom programovom období.

Plynofikácia

Obec je kompletne splynofikovaná od roku 2000, s výnimkou časti Mlyn, nachádzajúcej sa pri rieke Súčanka.

2. Inžinierske siete

V obci nie sú inžinierske siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Kanalizačná sieť

Splašková kanalizácia v obci sa v súčasnej dobe nenachádza. Splašky sú vypúšťané do domových žump, ktoré sú podľa potreby vyprázdňované. Riešenie odpadov domovými žumpami predstavuje ekologickú záťaž a dochádza k znečisťovaniu povrchových i podzemných vôd. Vybudovanie kanalizácie považuje obec za prioritný cieľ v nasledujúcom období, avšak ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami.

Dopravné siete

Obcou prechádza cesta 3. triedy, ktorá spája okresné mesto s obcami Dolná a Horná Súča. Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec výhodnú polohu pri diaľnici D1, ktorá je od územia obce vzdialená 5 km. Dopravné spojenie obce s okolitými obcami a krajským

mestom je realizovaná prímestskou dopravou SAD Trenčín a.s. Obec i občania (16% opýtaných) by mali záujem o zvýšenie intenzity premávania spojov, nakoľko súčasnú považuje za nedostatočnú. O bežnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií sa stará obecný úrad. Aj napriek snahe obce je stav miestnych komunikácií nedostatočný, preto v budúcnosti predpokladá potrebu investovať do opravy komunikácií a technológie zimnej údržby. Stav cestných komunikácií v správe VÚC považuje 73% opýtaných za vyhovujúci. V obci chýbajú dobudované chodníky, a to predovšetkým v dolnej časti obce. Vybudovanie chodníkov v tejto časti je veľmi komplikované vzhľadom na vysoký počet vlastníkov parciel popri hlavnej ceste a ich neochote k predaju či prenájmu týchto pozemkov.

VI. Analýza infraštruktúry v oblasti kultúry

1. Kultúrne budovy

V obci Hrabovka sa nenachádza samostatný obecný kultúrny dom, knižnica, ani centrum voľného času. Na kultúrne účely sa využíva sála v budove COOP Jednota. Zariadenie sály (stoly, stoličky) si obec zadovážila svojpomocne.

2. Organizácie

V minulosti v obci fungovala hudobná kapela HRABOVKA, ktorá však už v súčasnosti v obci nepôsobí. Iné hudobné zoskupenia, folklórne súbory, divadelné súbory či spevácke zbory v obci nepôsobia.

3. Aktivity

Obec každoročne organizuje tradičné vidiecke spoločenské podujatia, medzi ktoré patria: stávanie mája, kultúrny program ku dňu matiek, pálenie jurskej varty, posedenie s dychovkou pre dôchodcov, Mikuláš pre deti a karneval. Zároveň sa obec podieľa na organizácii medzinárodných cyklistických pretekov, ktoré sa uskutočňujú v máji (dospelí) a v auguste (juniori). V obci sa aktívne spolupodieľajú na kultúrnom a spoločenskom živote miestny Dobrovoľný hasičský zbor a Jednota dôchodcov Slovenska. Slabou stránkou v obci je nezáujem občanov o účasť na kultúrnych podujatiach organizovaných v obci. Napriek tomu, že 32 % opýtaných respondentov by v obci privítal častejšie kultúrne podujatia, slabá aktivita mladých ľudí v oblasti kultúrneho diania je značná.

4. Športové aktivity

Obyvatelia obce Hrabovka môžu ku športovým aktivitám využívať obecné futbalové ihrisko. V okolí obce je možnosť individuálnej turistiky a cykloturistiky. Náročnejšie požiadavky na športové aktivity je možné uspokojovať v blízkom krajskom meste Trenčín.

Časť A II. Analýza vonkajšieho prostredia

Analýza príležitostí a ohrození obce Hrabovka

Nakoľko v obci momentálne chýba akékoľvek športové zariadenie, jeho vybudovanie je považované za jednu z dôležitých príležitostí pre ďalší rozvoj obce. Vybudovanie multifunkčného športového ihriska by prispelo k rozvoju športu v obci. Vytvoril by sa priestor na vytvorenie rôznych športových záujmových skupín. Mladí ľudia by mali možnosť tráviť čas pri športe v obci. Priestory spoločenskej sály v obci by v budúcnosti mohli byť využívané ako komunitné priestory pre stretávanie občanov všetkých vekových kategórií, kde by rovnako mohli byť otvárané rôzne záujmové kurzy a krúžky.

Vďaka svojej výhodnej geografickej polohe a blízkosti ku krajskému mestu s rázovitým dedinským prostredím je obec čoraz viac atraktívna pre nových prisťahovalcov. Príležitosťou je ďalšie využívanie katastrálneho územia obce Hrabovka pre bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú výstavbu. S tým úzko súvisí aj dobudovanie a rekonštrukcia cestnej infraštruktúry a rovnako doplnenie všetkých inžinierskych sietí. Atraktivitu obce ešte v budúcnosti zvýši prípadné vybudovanie kanalizačnej siete.

Vzhľadom na prírodné danosti a jej umiestnenie sa obec bude v budúcnosti snažiť vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožní podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Priamo v obci sa v súčasnosti nenachádzajú ubytovacie ani stravovacie zariadenia. Turistický potenciál v obci Hrabovka predstavuje najmä okolitá príroda a blízkosť k Trenčianskemu hradu. Okolie Hrabovky ponúka návštevníkom možnosti turistiky či cykloturistiky. Vybudovaním zón rekreácie a oddychu či náučných chodníkov sa zvýši turistický potenciál obce.

Najväčším ohrozením ďalšieho rozvoja obce Hrabovka v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti v nasledujúcom období je predovšetkým nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj spoločnosti a nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov. Tento stav verejných financií bohužiaľ samospráva obce nevie nijak výrazne ovplyvniť.

Jedným z najväčších ohrození v environmentálnej oblasti je ohrozovanie čistoty spodných aj povrchových vôd žumpami pri rodinných domoch. Nakoľko v obci nie je vybudovaná kanalizácia, odpad je odvádzaný do žump a septikov. Vybudovanie kanalizácie v obci vyrieši environmentálnu záťaž na životné prostredie.

V demografickej oblasti je najväčšou hrozbou obce Hrabovka jej stagnujúci demografický vývoj. V obci dlhodobo prevláda počet občanov v poproduktívnom veku, v obci sa rodí málo novorodencov. Navyše, z dôvodu chýbajúcej perspektívy do budúcnosti sa obec stretáva s častým odchodom mladých a vzdelaných ľudí. Pokračovanie tohto trendu je rovnako považované za ohrozenie.

Ohrozením v hospodárskej oblasti, ktoré môže budúcnosti ohroziť ďalší rozvoj obce Hrabovka je nevysporiadanie vlastníckych vzťahov k obecným pozemkom. Riešenie tohto problému má obec vo svojom programovom pláne aj pre programové obdobie 2014 – 2020. S vysporiadaním obecných pozemkov rovnako súvisí aj aktualizácia územného plánu obce, ktorý je rovnako v projektových prioritách pre nasledujúce obdobie.

Formulár č. A 6 - STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Odmietanie spolupráce	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológií	Zvyšovanie odvodového zaťaženia	Chýbajúca kanalizácia	Politika vlády v konkrétnej oblasti	Zmena postojov
Vylúčenie komunity		Klesajúce tržby podnikov	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Štandardy na politickej scéne	Nezáujem o veci verejné
		Nízke podielové dane		Legislatíva	
		Vplyv daňovej politiky		Zmena vlády ako výsledok volieb	
		Zníženie kúpyschopnosti obyvateľstva			
		Nečerpanie eurofondov			

Formulár č. A 14 - Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	-	-	-	-
Technické	-	-	-	-
Ekologické	Životné prostredie	Obyvatelia obce	Vytváranie čiernych skládok a znečisťovanie rieky	90 %
Sociálne	Nezáujem občanov	Blízkosť rozmanitejšieho spoločenského vyžitia v blízkom krajskom meste	Nízka kvalita spoločenského života	80 %
Ekonomické	Rozpočet obce	Štát a jeho politika	Nízke zdroje na rozvoj obce	90%

Časť A III. Zhodnotenie súčasného stavu územia

Formulár č. A 5 - SWOT analýza a príklad dôležitých otázok

Silné stránky

- + Výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu – krajskému mestu Trenčín,
- + blízkosť napojenia obce na diaľnicu D1,
- + blízkosť obce k predškolským a školským zariadeniam v okresnom meste,
- + možnosť využívania odborných zdravotných a sociálnych služieb v meste Trenčín.

Spolu

Slabé stránky

- + nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva,
- + odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce,
- + znečisťovanie povrchových vôd,
- + absencia kanalizácie,
- + zlý stav miestnych komunikácií,
- + nedostatočná obchodná sieť,
- + slabá aktivita mladých ľudí v oblasti kultúrneho diania,
- + chýbajúce chodníky predovšetkým v dolnej časti obce,
- + potreba dobudovania zariadení a areálov pre mladšiu generáciu.

Spolu

Príležitosti

- + možnosti pre dobudovanie kultúrnych a športových zariadení,
- + možnosti pre vytvorenie priestoru na realizáciu voľnočasových aktivít pre deti a mládež,
- + možnosti pre vybudovanie zón rekreácie a oddychu.
- + využitie katastrálneho územia obce pre bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú výstavbu,
- + agroturistika a vidiecka turistika (turistické a cyklistické trasy)
- + podmienky pre vytvorenie cyklistických trás a športových areálov,
- + dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu.
- + dostatok priestorov v katastri obce pre budovanie individuálnej bytovej výstavby,
- + priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ.

Spolu

Hrozby

- + nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj spoločnosti,
- + nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na ďalší rozvoj obce,
- + ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch,
- + nevysporiadanie vlastníckych vzťahov k obecným pozemkom,
- + odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce dôvodu chýbajúcej perspektívy,
- + stagnujúci demografický vývoj.

Spolu

Strategická časť

Formulár č. S 1 - Plánovací formulár – Vízia

„Obec Hrabovka bude obec s atraktívnym vidieckym prostredím pre obyvateľov, ktorá bude využívať dostupné možnosti pre rozvoj hospodárskej, sociálnej i environmentálnej oblasti, a to najmä v záujme zvyšovania počtu a životnej úrovne svojich občanov.“

Rozvojová stratégia

Na základe komplexnej analýzy územia obce Hrabovka a určenia slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, môžeme určiť rozvojovú stratégiu obce a jej prioritné ciele.

Strategickým cieľom obce je *„Zvýšenie počtu a kvality života obyvateľov obce Hrabovka, prostredníctvom sociálneho a ekonomického rozvoja.“* Znamená to využiť potenciál obce a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami, združeniami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť a fungujúca technická a dopravná infraštruktúra, ktorá môže byť predpokladom na rozvoj obce aj v ďalších oblastiach. Je dôležité ponúknuť obyvateľom obce Hrabovka možnosť na rekreáciu a trávenie voľného času na území obce. Rozvoj v tejto oblasti je podmienený vybudovaním turistickej infraštruktúry a vytvorením kvalitných a dostupných služieb, poskytovaním informácií a vytváraním ďalších voľno časových aktivít.

Na základe uvedených skutočností boli navrhnuté jednotlivé aktivity v rámci hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k napĺňaniu strategického cieľa obce Hrabovka.

1. Prioritná oblasť – HOSPODÁRSKA

V tejto oblasti sa obec zameria predovšetkým na dobudovanie cestnej infraštruktúry. Cieľom je vybudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií na Vrchoch a cesty k novej

IBV. Nakoľko sa v obci predpokladá vybudovanie kanalizácie v najbližších rokoch, väčšie zásahy do cestných komunikácií v obci sa neplánujú. Momentálna finančná situácia v obci však v tejto oblasti nedovoľuje väčšie finančné investície.

Ďalšou veľkou prioritou v obci je zlepšenie sprejazdnenia nebezpečného úseku pri cintoríne. Cesta je príliš úzka a jej rozšíreniu bráni postavená neobývaná budova. V pláne je odkúpenie a zbúranie tejto budovy. Nakoľko cesta III. triedy je v správe VÚC, obec sa bude snažiť zapojiť do tohto projektu aj Trenčiansky samosprávny kraj. Rozšírením cesty, doplnením chýbajúceho dopravného značenia a vybudovaním zabezpečeného prechodu pre chodcov sa zvýši bezpečnosť všetkých účastníkov cestnej premávky v obci.

Obec má v pláne rovnako dobudovať a prípadne zrekonštruovať verejné osvetlenie a takisto autobusové zastávky s využitím občianskeho združenia a dobrovoľníkov z obce.

2. Prioritná oblasť - SOCIÁLNA

V rámci rozvoja sociálnej oblasti je najväčšou prioritou obce vybudovanie multifunkčného športového ihriska v obci. Momentálne nemá obec žiadne športové ihrisko, kde by mohli tráviť časť všetky vekové kategórie občanov. Vybudovanie športového ihriska by prispelo k zvýšeniu športového zázemia v obci a obyvatelia by neboli viac nútení vyhľadávať športové vyžitie v blízkom krajskom meste.

Druhou prioritou obce je rekonštrukcia kúrenia a sociálnych zariadení na obecnom úrade. Obecný úrad v Hrabovke prešiel čiastočnou rekonštrukciou v roku 2012. Uskutočnila sa výmena okien a úprava fasády obecného úradu. V ďalšej etape by obec mala záujem zrekonštruovať sociálne zariadenie a kúrenie. Budova prešla do vlastníctva obce v roku 2014.

Obec má v záujme zlepšiť starostlivosť pre svojich seniorov, preto má v pláne zabezpečiť opatrovateľskú službu v obci pre nevládných občanov. Na to môže požiadať dotáciu z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podporou kultúrnych, spoločenských a športových aktivít obce sa zvýši jej atraktivita pre svojich obyvateľov. Obec pravidelne organizuje niekoľké tradičné podujatia a v ich organizovaní chce pokračovať aj naďalej. Obec má v pláne ponúknuť rovnako nové spoločenské podujatia, pri ktorých veria v pozitívny ohlas medzi občanmi.

Obec rovnako má v plánoch aktualizáciu územného plánu a doriešenie vlastníckych vzťahov k obecným pozemkom.

3. Prioritná oblasť - ENVIRONMENTÁLNA

Prioritou v tejto oblasti je vybudovanie kompletnej kanalizácie v obci. Momentálne je obec odkanalizovaná na 0 %. Na kanalizáciu je následne naviazaná aj rekonštrukcia a dobudovanie cestnej infraštruktúry a chodníkov v obci.

Druhým zaujímavým projektom v environmentálnej oblasti je vybudovanie edukačného prírodného chodníka v obci. Plánuje sa označiť trasa chodníka, osadenie informačno – náučných tabúl, osadenie odpadkových košov a lavičiek. V budúcnosti sa rovnako plánuje vytvorenie ohniska. Vytvorením náučného chodníka sa vytvorí priestor pre trávenie času v prírode a zvýši sa turistická atraktivita obce.

Programová časť

Hierarchia cieľov v štruktúre strategického dokumentu

V í z i a					
1. Prioritná oblasť/opatrenie - Hospodárska		2. Prioritná oblasť/opatrenie - Sociálna		3. Prioritná oblasť/opatrenie - Environmentálna	
Projekt 1.1 Rekonštrukcia autobusovej zastávky	Projekt 1.3 Dobudovanie verejného osvetlenia	Projekt 2.1 Vybudovanie multifunkčného športového ihriska	Projekt 2.5 Podpora kultúrno – spoločenských podujatí v obci	Projekt 3.1 Vybudovanie kanalizácie	Projekt 3.2 Vybudovanie náučného chodníka Hrabovka
Projekt 1.2 Budovanie miestnych komunikácií	Projekt 1.4 Zvýšenie bezpečnosti na cestách	Projekt 2.2 Rekonštrukcia kúrenia v budove OcÚ	Projekt 2.6 Vysporiadanie obecných pozemkov		
Projekt 1.2.1 Vybudovanie miestnej komunikácie pri novej IBV	Projekt 1.4.1 Odkúpenie a zbúranie budovy pri hlavnej ceste a lepšie sprejazdnenie nebezpečného úseku pri cintoríne				
Projekt 1.2.2 Vybudovanie miestnej komunikácie na Vrchoch	Projekt 1.4.2 Doplnenie a výmena dopravného značenia na miestnych komunikáciách				
	Projekt 1.4.3 Vytvorenie zabezpečeného prechodu pre				

	chodcov				
		Projekt 2.3 Rekonštrukcia sociálneho zariadenia v budove OcÚ	Projekt 2.7 Aktualizácia územného plánu		
		Projekt 2.4 Založenie opatrovateľskej služby pre seniorov v obci			

Zdroj: vlastné spracovanie

Formulár č. P 1 - Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
Opatrenie č. 1. Rozvoj hospodárskej oblasti	Projekt 1.2 Budovanie miestnych komunikácií	Hospodárska
	Projekt 1.2.1 Vybudovanie miestnej komunikácie pri novej IBV	Hospodárska
	Projekt 1.2.2 Vybudovanie miestnej komunikácie na Vrchoch	Hospodárska
Opatrenie č. 2 Rozvoj sociálnej oblasti	Projekt 2.1 Vybudovanie multifunkčného športového ihriska	Sociálna
	Projekt 2.2 Rekonštrukcia kúrenia v budove OcÚ	Sociálna
	Projekt 2.7 Aktualizácia územného plánu	Sociálna
Opatrenie č. 3 Rozvoj environmentálnej oblasti	Projekt 3.1 Vybudovanie kanalizácie	Environmentálna
	Projekt 3.2 Vybudovanie náučného chodníka Hrabovka	Environmentálna

Formulár č. R 6 - Akčný plán

Akčný plán pre rozvoj hospodárskej oblasti v obci Hrabovka			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Projekt 1.1 Rekonštrukcia autobusovej zastávky			
Aktivita 1.1.1 Nákup materiálu potrebného na rekonštrukciu zastávky – brúsny papier, náter, drevo a i.	2015	Samospráva obce Hrabovka	100
Aktivita 1.1.2 Oprava kovových častí zastávky	2015	Samospráva obce Hrabovka, OZ Víčik, dobrovoľníci	0
Aktivita 1.1.3 Výmena drevených častí zastávky	2015	Samospráva obce Hrabovka, OZ Víčik, dobrovoľníci	0
Projekt 1.3 Dobudovanie verejného osvetlenia			
Aktivita 1.3.1 Vypracovanie štúdie, na ktorých uliciach je potrebné doplnenie a dobudovanie verejného osvetlenia	2015	Samospráva obce Hrabovka	0
Aktivita 1.3.2 Dobudovanie stĺpov verejného osvetlenia, nákup a osadenie žiariviek	2016 - 2017	Samospráva obce Hrabovka, dodávateľ	1 000
Projekt 1.4.1 Odkúpenie a zbúranie budovy pri hlavnej ceste a lepšie sprejazdnenie nebezpečného úseku pri cintoríne			
Aktivita 1.4.1.1 Vyvolanie rokovania s vlastníkami budovy o jej odkúpení, prizvanie odborníkov z VÚC (cesta v správe VÚC)	2016	Samospráva obce Hrabovka, vlastníci budovy, TSK	0
Aktivita 1.4.1.2 Odkúpenie budovy, jej následné zbúranie a zlepšenie prejazdu	2016 - 2017	Samospráva obce Hrabovka, vlastníci budovy, VÚC	60 000
Projekt 1.4.2 Doplnenie a výmena dopravného značenia na miestnych komunikáciách			
Aktivita 1.4.2.1 Vypracovanie prieskumu, ktoré dopravné značky v obci treba doplniť a vymeniť	2015	Samospráva obce Hrabovka	0
Aktivita 1.4.2.2 Nákup, doplnenie a výmena dopravného značenia v obci	2016 - 2017	Samospráva obce Hrabovka	1 000
Projekt 1.4.3 Vytvorenie zabezpečeného prechodu pre chodcov			
Aktivita 1.4.3.1		Samospráva obce	

Vytýčenie presného miesta, kde by sa zabezpečený prechod pre chodcov mal nachádzať	2015	Hrabovka, správa ciest	0
Aktivita 1.4.3.2 Vytvorenie zabezpečeného prechodu pre chodcov	2016	Samospráva obce Hrabovka, správa ciest, VÚC	500

Akčný plán pre rozvoj sociálnej oblasti v obci Hrabovka			
Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Projekt 2.3 Rekonštrukcia sociálneho zariadenia v budove OcÚ			
Aktivita 2.3.1 Vypracovanie návrhu na rekonštrukciu sociálneho zariadenia, vypracovanie cenovej ponuky	2015	Samospráva obce Hrabovka, dodávateľ sanity	50
Aktivita 2.3.2 Rekonštrukcia sociálneho zariadenia v budove OcÚ	2016 - 2017	Samospráva obce Hrabovka, dodávateľ sanity	2 000
Projekt 2.4 Založenie opatrovateľskej služby pre seniorov v obci			
Aktivita 2.4.1 Vypracovanie prieskumu, koľko obyvateľov obce je odkázaných na opatrovateľskú starostlivosť	2016	Samospráva obce Hrabovka	0
Aktivita 2.4.2 Podanie žiadosti na /rad práce, sociálnych vecí a rodiny o dotáciu a pridelenie terénnych pracovníkov	2016	Samospráva obce Hrabovka	50
Projekt 2.5 Podpora kultúrno – spoločenských podujatí v obci			
Aktivita 2.5.1 Vypracovanie harmonogramu kultúrnych podujatí, ktoré má obec v pláne počas roka organizovať	Každoročne k dátumu: január 2015 január 2016 január 2017	Samospráva obce Hrabovka	0
Aktivita 2.5.2 Organizovanie tradičných podujatí	2015 - 2017	Samospráva obce Kameničany, dobrovoľníci	950
<i>Stavanie mája</i>	30. apríl 2015 30. apríl 2016 30. apríl 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	200
<i>Medzinárodný deň detí</i>	máj - jún 2015 máj - jún 2016 máj - jún 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	350
<i>Medzinárodný deň matiek</i>	máj 2015 máj 2016 máj 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	200
<i>Mikuláš</i>	december 2015	Samospráva obce	

	december 2016 december 2017	Hrabovka, dobrovoľníci	200
Aktivita 2.5.3 Organizovanie nových podujatí	2015 - 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	1 350
<i>Annabál v prírode</i>	júl 2015 júl 2016 júl 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci, hudobná skupina	600
<i>Tradičná Veľká Noc</i>	apríl 2015 apríl 2016 apríl 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	600
<i>Futbalový miniturnaj</i>	august 2015 august 2016 august 2017	Samospráva obce Hrabovka, dobrovoľníci	150
Projekt 2.6 Vysporiadanie obecných pozemkov			
Aktivita 2.6.1 Vypracovanie štúdie ohľadne nevysporiadaných obecných pozemkov	2016	Samospráva obce Hrabovka	0
Aktivita 2.6.2 Vyvolanie rokovaní so zainteresovanými stranami a dohoda o vysporiadaní vlastníckych vzťahov k pozemkom	2016	Samospráva obce Hrabovka, Slovenský pozemkový fond, vlastníci a prenajímatelia pozemkov, Okresný úrad Trenčín – pozemkový a lesný odbor	0

Zverejnený 06.05.2015

Pripomienky je možné vzniesť na obecnom úrade v Hrabovke do 10 dní od zverejnenia.